

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 2To/166/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3819010696
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 12. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Tóth
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2019:3819010696.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Tótha a sudcov JUDr. Jozefa Janíka a JUDr. Michala Antalu, v trestnej veci proti obžalovanému R. Q., nar. XX.X.XXXX v X., okres Y., trvale bytom Y., I. ulica XXXX/XX A, toho času vo väzbe v Ústave na výkon trestu odňatia slobody a v Ústave na výkon väzby Ilava, pre prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods.1, ods.2 písm.b) Tr.zák. s poukazom na § 139 ods.1 písm.c) Tr.zák., o odvolaní prokurátora proti rozsudku Okresného súdu Prievidza zo dňa 18.11.2019, sp.zn. 3T/134/2019, na verejnom zasadnutí konanom dňa 17. decembra 2019 takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods.1 písm.d), písm.e), ods.2 Tr.por. z r u š u j e s a v napadnutom rozsudku výrok o treste odňatia slobody a spôsobe jeho výkonu.

Podľa § 322 ods.3 Tr.por. sa

obžalovaný R. Q. - nar. XX.X.XXXX v X., trvale bytom Y.,
I. ulica XXXX/XX A, toho času vo väzbe v Ústave na
výkon väzby Ilava

o d s u d z u j e :

Podľa § 360 odsek 2 Trestného zákona s použitím § 36 písmeno l), písmeno n) Trestného zákona, § 38 odsek 3 Trestného zákona, na trest odňatia slobody vo výmere 6 (šesť) mesiacov nepodmienečne.

Podľa § 48 odsek 2 písmeno a) Trestného zákona sa na výkon uloženého trestu odňatia slobody zaraďuje do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom Okresného súdu Prievidza zo dňa 18.11.2019, sp.zn. 3T/134/2019 bol obžalovaný R. Q. uznaný vinným pre prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 odsek 1, odsek 2 písmeno b) Trestného zákona v spojení s § 139 odsek 1 písmeno c) Trestného zákona na tom skutkovom základe, že dňa 5.7.2019 v čase o 07:30 hod. v Y., v rodinnom dome na Ul. I. XXXX/XXA, keď bol pod vplyvom alkoholu, sa vyhrážal poškodenej - svojej dcére D. A. zabitím tak, že najskôr začal byť agresívny, začal jej vulgárne nadávať, kde následne jej povedal, že ju zabije mačetou, zdochne do rána a že ju otrávi, pričom uvedené konanie, vyhrážky zabitím u D. A. vzbudili dôvodnú obavu o svoj život.

Za to bol odsúdený podľa § 360 odsek 2 Trestného zákona s použitím § 36 písmeno l) Trestného zákona, § 38 odsek 3 Trestného zákona, § 39 odsek 2 písmeno d), odsek 4 Trestného zákona k trestu odňatia slobody vo výmere 5 (päť) mesiacov nepodmienečne. Podľa § 48 odsek 2 písmeno a) Trestného

zákona bol na výkon uloženého trestu odňatia slobody zaradený do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia. Podľa § 60 odsek 1 písmeno a) Trestného zákona bol obžalovanému uložený i trest prepadnutia veci - 1 ks mačeta čiernej farby s dĺžkou čepele 35 cm a dĺžkou rukoväte 15 cm, ktorá sa ako doličná vec nachádza v Zozname vecí vzatých do úschovy na Okresnom súde Prievidza pod č. 28/19, pričom podľa § 60 odsek 5 Trestného zákona sa vlastníkom prepadnutej veci stáva štát.

Proti výroku o treste citovaného rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie prokurátor v neprospech obžalovaného, pretože v danom prípade nie sú splnené zákonné podmienky na mimoriadne zníženie trestu podľa § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Tr. zákona. Súd prvého stupňa u obžalovaného videl dôvody mimoriadneho zníženia trestu v okolnostiach prípadu a v pomeroch obžalovaného, pričom ukladanie trestu aj na spodnej hranici zákonnej trestnej sadzby, by bolo pre páchatel'a neprimerane prísne, nakoľko išlo o trestnú činnosť vyplývajúcu z disharmonického spolužitia obžalovaného s poškodenou, pričom súd bral do úvahy aj to, že obžalovaný je opatrovníkom jeho dcéry, priznal sa k spáchaniu trestnej činnosti od počiatku konania a uznal vinu na hlavnom pojednávaní. Podľa prokurátora však v danom prípade žiadna okolnosť prípadu ani pomery páchatel'a vo vyššie uvedenom smere u obžalovaného zistené neboli. Poukázal na to, že obžalovaný bol doposiaľ dvakrát súdne trestaný a to staršie odsúdenie z roku 1977 sa týka trestného činu sexuálneho zneužívania, neskôr bol obžalovaný trestným rozkazom Okresného súdu Prievidza zo dňa 10.02.2015, sp. zn. 2T 22/2015 odsúdený za prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona, ktorého sa dopustil voči svojej dcére, ktorá je poškodenou aj v tomto konaní. Uložený mu bol podmienkový trest odňatia slobody vo výmere 8 mesiacov so skúšobnou dobou v trvaní 1 rok 6 mesiacov za súčasného uloženia obmedzenia spočívajúcom v zákaze požívania alkoholických nápojov. Na obžalovaného sa v tomto prípade hľadí akoby nebol odsúdený. Obžalovaný je vdovec a je opatrovníkom svojej dcéry, ktorá je pozbavená spôsobilosti na právne úkony a teda starostlivosť o zdravotne postihnutú dcéru by za určitých okolností mohla byť dôvodom na mimoriadne zníženie trestu, avšak súd sa v tomto ohľade nevysporiadal so skutočnosťami vyplývajúcimi z výsluchu poškodenej a to, že sa o svoju sestru, ktorej opatrovníkom je obžalovaný, stará ona a obžalovanému bol odobratý príspevok za opatrovanie, čo pripustil i obžalovaný, nakoľko sa o svoju dcéru nestará. V tomto ohľade je potrebné nielen formálne vyhodnotiť to, že obžalovaný je na základe súdneho rozhodnutia opatrovníkom svojej dcéry, ale je potrebné prihliadať na to, či skutočne plní úlohy opatrovníka osoby pozbavenej spôsobilosti na právne úkony. Poukázať treba aj na neochotu obžalovaného spolupracovať v orgánmi činnými v trestnom konaní. Obžalovaný v postavení podozrivej osoby odoprel výpoveď a v postavení obvineného odmietal skutok, ktorý mu bol kladený za vinu, preto muselo byť vykonávané rozsiahle dokazovanie. K spáchaniu skutku sa priznal až po oboznámení s dôkaznou situáciou, teda nešlo o nezištné priznanie, ale o snahu dosiahnuť miernejšie potrestanie, pričom o úprimnosti oľutovania skutku možno mať vzhľadom na povahu obžalovaného dôvodné pochybnosti. Osobné pomery, rodinné pomery a zdravotný stav obžalovaného ani okolnosti spáchania trestného činu nijako neodôvodňujú žiadne výnimočné skutočnosti, ktorými by bolo možné odôvodniť mimoriadne zníženie trestu. Naopak, trestná činnosť bola spáchaná na blízkej osobe, na vlastnej dcére, voči ktorej sa obžalovaný správal agresívne aj pred spáchaním trestného činu. Prokurátor považuje okresným súdom uložený trest za príliš benevolentný a nedostatočný na nápravu páchatel'a. Je zjavné, že predchádzajúce odsúdenia nenapravili obžalovaného natoľko, aby ho odradili od páchania opätovnej trestnej činnosti. Preto navrhol, aby krajský súd v zmysle § 321 ods. 1 písm. d), e) Tr. poriadku zrušil napadnutý rozsudok Okresného súdu Prievidza sp. zn. 3T/134/2019 zo dňa 18.11.2019 vo výroku o treste a aby v zmysle § 322 ods. 3 Tr. poriadku sám rozhodol tak, že obžalovanému podľa § 360 ods. 2, § 36 písm. l), § 38 ods. 3 Trestného zákona uloží nepodmienečný trest odňatia slobody pri dolnej hranici trestnej sadzby so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona.

Prostredníctvom obhajcu sa k odvolaniu prokurátora vyjadril obžalovaný, pričom poukázal na to, že sa k trestnej činnosti dobrovoľne priznal a svoje konanie úprimne oľutoval. Nepopiera predchádzajúce odsúdenie za prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. b) Tr. zákona, no v dobe podmienkového odsúdenia sa osvedčil a hľadí sa na neho, ako keby trestaný nebol. K okolnostiam prípadu uviedol, že svoju dcéru, poškodenú D., ktorá má sklony k nadmernému požívaniu alkoholických nápojov k sebe prijal, nakoľko táto po rozpade manželstva a potom, čo deti boli zverené do osobnej starostlivosti jej bývalého manžela, nemala kam ísť a považoval za správne, aby jej vytvoril podmienky na život, aby nezostala bezdomovcom. Je pravda, že v súvislosti s požívaním alkoholických nápojov aj z jej strany, dochádzalo medzi nimi k častejším hádkam a nezhodám, pretože nikde nepracuje a on zo svojich prostriedkov, ako aj opatrovateľského príspevku, ktorý poberal na druhú dcéru, musel

financovať potreby bývania, ale aj stravu pre všetkých troch. Toto prostredie, aj tlak, ktorý pociťoval, pôsobil na neho stresujúco a keď požil alkoholické nápoje a poškodená D. tiež, končilo to nezhodami a hádkami. Nikdy nemal tendenciu poslať D. z domácnosti preč, veď je to jeho dcéra. Má na starosti aj svoju postihnutú dcéru, na ktorú poberal opatrovateľský príspevok, táto nie je schopná sa o seba postarať, nakoľko je postihnutá Downovým syndrómom a na prostredie, v ktorom žije, je zvyknutá. Tvrdenie, že sa o ňu stará poškodená D. nie je pravdivé, pretože tá nie je schopná sa postarať ani sama o seba. Myslí si, že práve vyššie uvedené okolnosti prípadu odôvodňovali aplikáciu ustanovenia o mimoriadnom znížení trestu pod dolnú hranicu. Odôvodnenie prokurátora, ktorým vylúčil uplatnenie tohto ustanovenia práve pre neexistenciu okolností prípadu a pomerov na strane páchatel'a, považuje za nesprávne. Skutočnosť, že prokurátor nezačal konanie dohody o vine a treste neznamená, že by súd v predmetnej veci nemohol analogicky aplikovať ustanovenie § 39 ods. 2 písm. d) Tr. zákona a mimoriadne znížiť trest pod dolnú hranicu trestnej sadzby, keď sa páchatel' ku skutku priznal a svoje konanie oľutoval. Okresný súd Prievidza správne postupoval, keď celú vec vyhodnotil tak, že na jeho strane existovala jedna poľahčujúca okolnosť a žiadna priťažujúca okolnosť a uložil mu za použitia § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Tr. zákona, trest v trvaní päť mesiacov nepodmienečne. S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti obžalovaný navrhol, aby Krajský súd v Trenčíne odvolanie okresného prokurátora zamietol ako nedôvodné v zmysle § 319 Tr. por.

Na verejnom zasadnutí konanom o odvolaní, zástupca krajskej prokurátorky v konečnom návrhu uviedol, že z dôvodov uvedených v písomnom odôvodnení odvolania navrhuje zrušiť výrok o treste v napadnutom rozsudku a obžalovanému uložiť trest odňatia slobody tak ako je uvedené v dôvodoch odvolania.

Obhajca obžalovaného uviedol, že s poukazom na písomné vyjadrenie navrhuje odvolanie prokurátora ako nedôvodné zamietnuť.

Obžalovaný rovnako žiadal odvolanie prokurátora zamietnuť.

Podľa § 317 ods. 1 Tr. por. ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 ods. 1 Tr. por. alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3 Tr. por., preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por.

Krajský súd preskúmal z podnetu odvolania prokurátora napadnutý výrok rozsudku súdu prvého stupňa v intenciách § 317 ods.1 Tr.por., pričom pokiaľ ide o výrok o vine, súd prvého stupňa postupoval v súlade so zákonom, keď potom čo prijal na hlavnom pojednávaní vyhlásenie obžalovaného podľa § 257 ods.1 písm. b) Tr.por. o vine, uznal obžalovaného vinným z prečinu nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods.1, ods.2 písm.b) Tr.zák. s poukazom na § 139 ods.1 písm.c) Tr.zák., pretože obžalovaný svojím konaním popísaným v skutku naplnil všetky zákonné znaky citovaného trestného činu. Keďže odvolací súd v napadnutom rozsudku vo vzťahu k výroku o vine a v postupe súdu výroku o vine predchádzajúcim nezistil chyby odvolaním prokurátora nevytýkané a odôvodňujúce podanie dovolania, preskúmal z podnetu podaného odvolania prokurátora len výrok o treste, pričom dospel k záveru, že odvolanie prokurátora je dôvodné.

Prvostupňový okresný súd síce v posudzovanom prípade pri ukladaní trestu postupoval správne, keď obžalovanému uložil nepodmienečný trest odňatia slobody podľa § 360 odsek 2 Trestného zákona s použitím § 36 písmeno l) Trestného zákona, § 38 odsek 3 Trestného zákona za spáchaný prečin, správne tiež ustálil poľahčujúcu okolnosť u obžalovaného podľa ustanovenia § 36 písm. l) Tr. zákona bez zistenia priťažujúcej okolnosti, čo i relevantne odôvodnil. Prvostupňový súd však nesprávne postupoval, keď u obžalovaného, hoci to formálne vylúčené inak nie je, aplikoval i mimoriadne zníženie trestu odňatia slobody u obžalovaného podľa ustanovenia § 39 odsek 2 písm. d), odsek 4 Tr. zákona per analogiam pod dolnú hranicu zákonnej trestnej sadzby, t. j. pod 6 mesiacov, pretože ani podľa odvolacieho súdu na takéto mimoriadne zníženie v posudzovanom prípade relevantné dôvody neboli. V tej súvislosti je potrebné uviesť, že samotné vyhlásenie o vine neodôvodňuje automaticky použitie ustanovenia § 39 odsek 2 písm. d), odsek 4 Tr. zákona, pričom v prejednávacom prípade okresný súd nedostatočne vyhodnotil najmä okolnosti spáchania skutku a osobu obžalovaného, tak ako na to poukazoval prokurátor vo svojom dovolaní, najmä skutočnosť, že obžalovaný sa pod vplyvom alkoholických nápojov pomerne brutálnym spôsobom vyhrážal poškodenej zabitím, pričom nie bez významu je skutočnosť, že v minulosti

bol už za rovnakú trestnú činnosť odsúdený trestným rozkazom Okresného súdu Prievidza zo dňa 10.02.2015, sp. zn. 2T 22/2015, ktorej sa dopustil voči svojej dcére, ktorá je poškodenou aj v tomto konaní. Aj keď sa na neho hľadí akoby nebol odsúdený, uvedená skutočnosť nebráni súdu konštatovať, že má sklony k páchaniu protiprávneho konania násilného charakteru a je zrejme, že ani predchádzajúce odsúdenie nemalo na neho dostatočný prevýchovný vplyv. Rovnako je nutné súhlasiť s názorom prokurátora, že starostlivosť o zdravotne postihnutú dcéru by mohla byť dôvodom na mimoriadne zníženie trestu, avšak v danom prípade je potrebné túto okolnosť vyhodnotiť nielen formálne a správne prokurátor v tejto súvislosti poukázal na výpoveď poškodenej, z ktorej vyplynulo, že sa o svoju sestru, ktorej opatrovníkom je obžalovaný, stará ona a obžalovanému bol odobratý príspevok za opatrovanie, nakoľko sa o svoju dcéru nestaral riadne. Uvedeným skutočnostiam okresný súd nevenoval dostatočnú pozornosť, keď obžalovanému ukladal trest s použitím mimoriadneho zmierňovacieho ustanovenia, pričom na takýto postup neboli splnené podmienky, pričom argumentácia obžalovaného uvádzaná v jeho vyjadrení v tomto smere neobstojí. Z uvedených dôvodov potom krajský súd z podnetu odvolania prokurátora podľa § 321 odsek 1 písm. d), písm. e), odsek 2 Tr. poriadku zrušil napadnutý rozsudok prvostupňového súdu vo výroku o uloženom treste odňatia slobody a spôsobe jeho výkonu a sám rozhodol v zmysle § 322 odsek 3 Tr. poriadku tak, že obžalovanému uložil podľa § 360 odsek 2 Trestného zákona s použitím § 36 písmeno l), písmeno n) Trestného zákona, § 38 odsek 3 Trestného zákona, trest odňatia slobody na spodnej hranici zákonom stanovenej trestnej sadzby, vo výmere 6 (šesť) mesiacov, na výkon ktorého ho podľa § 48 odsek 2 písmeno a) Trestného zákona zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia. Na rozdiel od okresného súdu krajský súd priznal obžalovanému i poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písmeno n) Tr.zák., pretože obžalovaný sa k žalovanej trestnej činnosti priznal už v prípravnom konaní a na hlavnom pojednávaní urobil vyhlásenie o vine. Nemožno v tejto súvislosti súhlasiť s argumentáciou prokurátora, že obžalovaný v postavení obvineného spočiatku odmietal skutok, ktorý mu bol kladený za vinu a nemožno mu preto následné priznanie pričítať k dobru. Obžalovaný bol totiž obvinený pôvodne pre závažnejší trestný čin, ktorý síce popieral, no po tom, čo bola zmenená právna kvalifikácia skutku tak, ako je uvedená v obžalobe, sa už v prípravnom konaní k trestnej činnosti priznal. Krajský súd uvádza, že nemožno nútiť obžalovaného, aby sa priznal k závažnejšiemu trestnému činu, preto priznanie už v prípravnom konaní k žalovanej trestnej činnosti, spolu s jeho vyhlásením o vine pred súdom prvého stupňa zohľadnil v priznaní poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písmeno n) Tr.zák. Záverom krajský súd uvádza, že takto uložený trest odňatia slobody na spodnej hranici zákonom stanovenej trestnej sadzby, bez použitia mimoriadneho zmierňovacieho ustanovenia, spolu s uloženým trestom prepadnutia veci (ktorý touto zmenou zostal nedotknutý), zohľadňuje všetky okolnosti prípadu a skutočnosti rozhodné pre uloženie trestu uvedené v § 34 Tr.zák. a bude ním splnený i jeho účel z hľadiska individuálnej i generálnej prevencie.

Vzhľadom na uvedené potom odvolací súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu zákon nepripúšťa žiadny ďalší riadny opravný prostriedok.